

Artskyddsutredning

Detaljplan Skrea 5:4 m.fl. (Lyckan), i Falkenbergs kommun

OM DOKUMENTET:

Titel: Artskyddsutredning – Detaljplan Skrea 5:4, i Falkenberg kommun

Version/datum: 2025-11-19

Mall version: 2.1

Dokumentet bör citeras: Pousar, S & Lönnberg, E. (2025). Artskyddsutredning - Detaljplan Skrea 5:4 m.fl. (Lyckan), i Falkenbergs kommun. Calluna AB.

Foton: © Calluna AB där inget annat anges

Omslag: Två av bilderna kommer från naturvärdesinventeringen (Ensucon 2024) och föreställer skog, död ved och en brant. En av bilderna nere till höger visar en bofink, fotograferad från ett annat uppdrag (foto: Calluna AB).

OM UPPDRAGET:

På uppdrag av: Falkenbergs kommun

Uppdragsgivarens kontaktperson: Maria Carlsson, (maria.carlsson1@falkenberg.se)

Utfört av: Calluna AB (organisationsnummer: 556575-0675)
Adress huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

Callunas ordernr: C250376

Deltagande personal:

All deltagande personal är anställd på Calluna AB om inget annat anges nedan

Uppdragsledning: Sanna Pousar

rapportskrivning: Sanna Pousar och Elin Lönnberg

Utredare: Sanna Pousar

Expertstöd: Eva Amnéus Mattisson

Kvalitetsgranskning: Eva Amnéus Mattisson

Sammanfattning

Calluna AB har på uppdrag av Falkenbergs kommun under 2025 genomfört en artskyddsutredning inför detaljplanen vid Skrea 5:4 m.fl. (Lyckan) för att bedöma om den är förenlig med artskyddsförordningen avseende fåglar. Utredningen bygger på underlag från tidigare inventeringar såsom en fågel- och naturvärdesinventering (Ensucon 2024, 2025) samt öppen data från Artportalen (SLU ArtDatabanken 2025). Arbetet har inkluderat identifiering av fågelarter i och omkring planområdet, analys av hur exploatering påverkar arternas ekologiska funktioner och livsmiljöer, samt genomförande av en konsekvensbedömning utifrån lokal förekomst och regional population.

Sammanfattningsvis bedöms risken för att artskyddsförordningen överträds som liten, under förutsättning att de föreslagna skyddsåtgärderna genomförs. Dessa skyddsåtgärder omfattar att undvika störningar under häckningsperioden (1 mars–30 augusti) för särskilt känsliga arter samt att anlägga en kompensationsyta med dammar, buskmarker, död ved och holkar för att säkerställa att kontinuerlig ekologisk funktion (KEF) består lokalt i området. Därutöver föreslår Calluna frivilliga försiktighetsåtgärder som ytterligare kan gynna fågellivet, men som inte är nödvändiga för att undvika att förbuden i artskyddsförordningen aktualiseras.

För att nå denna bedömning har allt tillgängligt underlag studerats för att identifiera vilka fågelarter som riskerar att påverkas av verksamheten genom ett antal urvalssteg. Inledningsvis sammanställdes samtliga fågelarter som förekommer inom och i anslutning till planområdet. Denna sammanställning resulterade i en bruttolista över alla observerade fågelarter, oavsett status, omfattande 83 arter (se Bilaga 1). Från dessa 83 arter filterades det fram vilka som är prioriterade enligt Naturvårdsverket och Skogsstyrelsens rekommendationer (2022). Begreppet *prioriterade fågelarter* omfattar de arter som är särskilt känsliga och som är rödlistade, har minskat med minst 50 % sedan 1980 och/eller är upptagna i bilaga 1 till fågeldirektivet. Resultatet blev en filterad lista på 33 fågelarter, där varje art fick en överskådlig artskyddsbedömning för att avgöra om den är relevant i fallet och riskerar att påverkas av verksamheten (se avsnitt 4.4). Efter avgränsning och bedömning återstod 13 fågelarter som utreds vidare med ingående artspecifika bedömningar (se avsnitt 4.5). För dessa har artskyddsbedömningen gjorts utifrån en samlad bedömning av varje arts känslighet, hotstatus, ekologiska krav, förekomst och utbredning i relation till den planerade detaljplanen.

I de fall det finns en risk för att förbud utlöses görs en bedömning av om risken kan undvikas genom att vidta skyddsåtgärder. Skyddsåtgärder är de åtgärder som krävs för att undvika att förbuden i artskyddsförordningen aktualiseras i samband med verksamheten. För de 13 bedömda arterna kvarstår fyra arter (buskskvätta, göktyta, stare och spillkråka) som behöver särskilda skyddsåtgärder för att inte stå i strid med artskyddsförordningen. Detta undviks genom att störningar under häckningsperioden undantas samt genom att skapa lämpliga livsmiljöer inom kompensationsytan. Åtgärderna bidrar samtidigt till att områdets biologiska mångfald och ekologiska kontinuitet stärks ihop med att detaljplanen avser i möjlig utsträckning bevara och integrera befintliga träd.

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Inledning	5
1.1 Uppdraget och dess syfte.....	5
1.2 Område som utreds för bebyggelse	5
1.3 Verksamhetens potentiella påverkan på fågelfaunan.....	6
2. Bakgrund	6
2.1 Häckande fåglar i Sverige	6
2.2 Artskyddet för fåglar	6
3. Metod och genomförande	6
4. Artskyddsutredning	8
4.1 Fågelhabitat i och omkring detaljplaneområdet.....	8
4.2 Bedömning av underlaget	10
4.3 Skyddsåtgärd för samtliga fågelarter.....	10
4.4 Avgränsning av relevanta arter	10
4.5 Artspecifik bedömning	16
5. Slutsats och sammanfattning av åtgärder	27
6. Bilaga 1 – Bruttolistan samtliga arter	28
Referenser	31

1. Inledning

1.1 Uppdraget och dess syfte

Calluna AB har 2025 fått i uppdrag av Falkenbergs kommun att utföra en artskyddsutredning av fåglar som riskerar att påverkas i samband med detaljplanen för Skrea 5:4 m.fl. (Lyckan), Falkenbergs kommun. Syftet med uppdraget är att utreda om detaljplanen är förenlig med artskyddsförordningen med avseende på de fridlysta arter som finns i området samt att bedöma hur de planerade åtgärderna kan påverka deras livsmiljöer.

1.2 Område som utreds för bebyggelse

Området som utreds för detaljplanen, d.v.s. planområdet, är beläget i Skrea i Falkenbergs kommun, se Figur 1. Planområdet utgörs av en del av fastigheten Skrea 5:4 m.fl. På fastigheten planeras för bostäder; drygt 200 nya bostäder varav drygt 50 villor, knappt 30 rad-/kedjehus, cirka 110–140 lägenheter i flerbostadshus samt en förskola med plats för cirka 6 avdelningar. Inom planområdet finns 13 befintliga bostadsfastigheter. Utformningen illustreras i illustrationskartan samt beskrivs i planbeskrivningen (Falkenbergs kommun 2025a, 2025b). Området avgränsas av Strandvägen i söder, Skrea Stationsväg i väster och skogsområden i norr och öster. Planområdet är ca 21 ha stort. Planområdet har historiskt en lång kontinuitet som jordbruksmark.

Översiktskarta

Teckenförklaring:

 Planområde Användningsyta

Figur 1. Översiktskarta som visar planområdet, och användningsytor inom planområdet, samt planområdets placering regionalt.

1.3 Verksamhetens potentiella påverkan på fågelfaunan

Anläggningen av ett nytt bostadsområde kan påverka den lokalt häckande fågelfaunan på två sätt. Först och främst så förlorar marken som tas i anspråk sitt värde för de fåglar som är knutna till de nuvarande livsmiljöer, då tidigare häckningshabitat blir bebyggt. För det andra kan byggverksamhet vara störande för häckande fåglar i omedelbar närhet, t.ex. på grund av ljudnivåer, buller och markvibrationer.

2. Bakgrund

2.1 Häckande fåglar i Sverige

I Sverige häckar cirka 260 fågelarter regelbundet (Ottosson m.fl. 2025). Förutom dessa tillkommer årligen ett antal mer eller mindre vanligt förekommande tillfälliga besökare. I EU:s fågeldirektivs bilaga 1 (2009/147/EC) upptas 66 av de svenska häckfågeln, vilket innebär att de arterna anses särskilt viktiga samt att särskilda skyddsområden ska utpekas för dem.

På den svenska rödlistan¹ finns 116 fågelarter upptagna, varav 61 bedöms vara hotade och ha en sämre status än kategorin *NT Nära hotad* (SLU ArtDatabanken, 2020). Rödlistningen innebär inte något formellt skydd utan fungerar som en riktlinje som beskriver artens risk att dö ut.

2.2 Artskyddet för fåglar

Enligt 4 § artskyddsförordningen (2007:845) är alla vilda fåglar fridlysta. Fridlysningen innebär ett förbud mot att avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg och avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid. Störningar som saknar betydelse för att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå eller för att återupprätta populationen till en sådan nivå omfattas dock inte av förbuden.

I början av augusti i år kom en dom från EU-domstolen som handlar om skogsbruk i Estland (mål C-784/23). Domstolen tydliggör att fågeldirektivets förbud mot att döda fåglar eller förstöra bon och ägg gäller oavsett om åtgärden påverkar fåglarnas populationsnivå eller ej. Någon svensk tillämpning där saken har prövats finns ännu inte men Calluna följer domen i våra artskyddsutredningar vilket innebär att det som skyddsåtgärd anges att avverkning och andra arbeten där fåglar och bon kan skadas inte får ske under häckningstid och att detta gäller alla fågelarter.

3. Metod och genomförande

Artskyddsutredningen genomförs för att utreda om detaljplanen är förenlig med artskyddsförordningen med avseende på de fridlysta fågelarter som förekommer i området. Artskyddsförordningen har till syfte att bevara eller återställa gynnsam bevarandestatus för fridlysta arter. För fåglar används begreppet *tillfredsställande nivå på populationen*, men innebörden är densamma.

Steg 1: Underlag och avgränsning av relevanta arter

Utredningen inleddes med en genomgång av tillgängligt underlag för att identifiera vilka arter som riskerade påverkas av verksamheten. I detta uppdrag utgörs underlaget bland annat av plankartor, planbeskrivning samt

---

¹ **Rödlistning** visar risken att en art dör ut. Bedömningen görs bland annat genom att jämföra artens populationsstorlek, populationsförändring, utbredning samt grad av habitatfragmentering mot en uppsättning kriterier. Som **rödlistad** benämns de arter som uppfyller kriterierna för någon av kategorierna: nationellt utdöd (RE), akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT) eller kunskapsbrist (DD). Som **hotad** benämns de rödlistade arter som kategoriseras som antingen CR, EN eller VU. Rödlistningsangivelser i denna utredning följer den senaste rödlistan från SLU ArtDatabanken.

en fågelinventering (Ensucon, 2025) och en naturvärdesinventering (Ensucon, 2024). För att komplettera befintlig information genomfördes ett artutsök för fåglar från Artportalen för perioden 2000–2025, omfattande planområdet samt en omgivande zon på ca 300 meter (SLU ArtDatabanken, 2025).

Därtill används fritt tillgängliga källor om fåglars ekologi och bevarandestatus, framför allt från SLU ArtDatabanken (2025), samt BirdLife artvisa vägledningar (u.å.) och Skogsstyrelsens vägledningar (u.å.), vilka citeras löpande i utredningen. För att avgränsa vilka arter som är relevanta (dvs. potentiellt häckande, t.ex. rapporterats under häckningstid) för uppdraget sker följande urvalsprocess med delsteg A-C.

- A. Som första steg sammanställdes samtliga fågelarter som förekommer inom och i anslutning till planområdet. Denna sammanställning resulterade i en bruttolista över alla observerade arter, oavsett status (se Bilaga 1 – Bruttolistan samtliga arter, Tabell 2).
- B. I ett andra steg filtrerades bruttolistan för att identifiera de fåglar som är prioriterade enligt Naturvårdsverket och Skogsstyrelsens rekommendation (2022). Prioriterade arter omfattar de som är rödlistade, har minskat med minst 50 % sedan 1980 och/eller är upptagna i bilaga 1 till fågeldirektivet. Resultatet blev en filtrerad lista över de kvarvarande prioriterade fågelarterna (se avsnitt 4.4).
- C. I det sista steget gjordes en överskådlig artskyddsbedömning av varje prioriterad fågelart i den filtrerade listan för att avgöra vilka som riskerar att påverkas av verksamheten och som därmed ska utredas vidare genom en mer ingående och artspecifik bedömning (se avsnitt 4.5), baserat på varje arts känslighet, hotstatus, ekologiska krav, förekomst och utbredning i relation till den planerade detaljplanen.

Vid bearbetning av fågelobservationer från Artportalen bör det nämnas osäkerheter i själva lokaliseringen, d.v.s. fyndplatsen. Många observationer rapporteras till redan inlagda fyndlokaler, där centrumunkten kan ligga flera kilometer från själva observationen. Fåglar rör sig ofta över stora områden, och vissa arter kan observeras på långt håll, vilket försvårar valet av korrekt fyndlokal. Dessutom rapporterar många medvetet med låg exakthet eller undviker att ange detaljer för att skydda revir, häcknings- eller spelplatser. Artportalen är en frivillig observationsdatabas, vilket innebär att avsaknad av rapporter i ett område inte nödvändigtvis betyder att en art saknas, utan kan bero på underrapportering eller någon av de ovan nämnda osäkerheterna. Därför kan fynd även utanför buffertzonen på ca 300 meter ingå i utredningen om fynden visar sig relevanta, exempelvis för arter med stora hemområden eller då det är en art som kan förväntas förekomma även inom planområdet eller buffertområdet. Därtill granskas många fynd för arterna överskådligt på en större skala för att studera förekomsten i landskapet.

Steg 2: Orsakssamband (påverkan och effekt)

För de kvarvarande arterna som riskerar påverkan utreds verksamhetens effekter baserat på ekologisk kunskap om arters beteenden, behov och krav på livsmiljön. Här använder Calluna sig av begreppet kontinuerlig ekologisk funktion (KEF), vilket definieras som den ekologiska funktion en livsmiljö normalt ständigt tillhandahåller åt en art, till exempel som skydd eller för födosök (Naturvårdsverket, 2009). Bedömningen av KEF görs utifrån vilken art det gäller, då olika arter är olika känsliga för olika typer av påverkan och har olika möjligheter till anpassningar till störningar. Bedömningen behöver inte bara inkludera platsen för verksamheten utan även omgivande landskap.

Steg 3: Konsekvensbedömning

Bedömningen görs för varje art och utgår från att arterna ska kunna bibehålla eller återfå en långsiktigt tillfredställande populationsnivå. I bedömningen ses lokal förekomst i relation till regional och nationell bevarandestatus.

Steg 4: Förslag på skyddsåtgärder och frivilliga åtgärder

I de fall det finns en risk för att förbud utlöses görs en bedömning om risken kan undvikas genom att vidta skyddsåtgärder. Skyddsåtgärder är de åtgärder som krävs för att undvika att förbudena i artskyddsförordningen aktualiseras i samband med verksamheten. Utöver tvingande skyddsåtgärder rekommenderar Calluna även försiktighetsåtgärder. Försiktighetsåtgärder är frivilliga åtgärder som gynnar arten men som inte är nödvändiga för att undvika förbudena i artskyddsförordningen.

4. Artskyddsutredning

4.1 Fågelhabitat i och omkring detaljplaneområdet

Planområdet består av flera olika livsmiljöer som fyller olika funktioner för fågellivet. Dessa biotoper och naturvärden har tidigare beskrivits i rapporterna om naturvärdes- och fågelinventeringen (Ensucon 2024–2025).

Området domineras av jordbruksmark och öppen gräsmark. Det finns även åkerholmar, mindre våtmarker, diken samt partier med exponerad jord och bevuxna sandmassor. En allé och flera stenmurar förekommer också. Se områdesbilder i Figur 2 och Figur 3.

I mitten av området ligger två våtmarker på cirka 0,75 hektar som binds samman av ett dike. Våtmarkerna är fuktiga, delvis vattenfyllda och har inslag av veketåg. Fågelinventeringen visar att få arter påträffades här, vilket tyder på att våtmarkerna i nuläget har begränsad betydelse för fågellivet.

Söder om våtmarken finns ett område där arkeologiska utgrävningar pågått under de senaste decennierna. Här finns fortfarande öppen jord, sandmassor och buskvegetation. Flera fågelarter nyttjar livsmiljön, bland annat backsvala, grönfink, trädlärka, buskskvätta och hussvala. Dessa arter gynnas av kombinationen av skog, öppna marker och buskområden.

I väster och söder gränsar planområdet mot bebyggelse och vägar. Mot norr övergår området i skogsmark, delvis tidigare odlingsmark som nu växer igen med främst björk. Längs östra och norra gränsen finns brynmiljöer med äldre björk, sälg och tall samt flera potentiella bohål. Död ved förekommer både i brynen och på åkerholmarna.

Totalt finns tre åkerholmar, i naturvärdesinventeringen (Ensucon 2024) beskrivs dessa som åkerholme norra, mellersta och södra. Den norra, som är beläget i mitten av planområdet intill våtmarken, beskrivs bestå av björksly, ek, större tallar, flera enbuskar, rönn, brakved, veketåg, liggande och stående död ved, träjon, mossor och björnbär. Den mellersta åkerholmen ligger intill gårdsfastigheten i sydöst och domineras av björk som är medelgammal. Den sista, åkerholme södra, ligger i sydväst utanför planområdet och angränsar till kompensationsytan (KY). Här finns en stor mängd tall torrakor, ett tjugotal fågelbon (av troligen kråkfåglar), liggande jätteträd, mycket död ved i form av tallågor samt naturvärdesträd i form av flera grova sälgar.

Utanför planområdets östra och norra gränser fortsätter skogsmarken. Den består av lövblandad barrskog, triviallövskog och ädellövskog med mindre partier av tall. Här finns både ljusa partier och mer skyddade miljöer med hålträd. I övergången mellan bryn och skog finns även en mindre brant och rikligt med död ved.

Figur 2 Bilder från inventeringsområdet, hämtad från fågelinventeringen (Ensucon 2025).

Figur 3 Bilder från planområdet, gränsen mellan våtmark och gräsmark, hämtad från naturvärdesinventeringen (Ensucon 2024).

4.2 Bedömning av underlaget

Sammantaget bedömer Calluna utifrån kännedomen i dagsläget att kunskapen om fågellivet vid planområdet är tillräcklig för att det ska anses att kunskapskravet i miljöbalken är uppfyllt. Dock saknas i fågelinventeringen (Ensucon 2025) underlag om häckningsstatusen så att det är möjligt att skatta antal revir för arterna.

4.3 Skyddsåtgärd för samtliga fågelarter

Avverkning och andra arbeten där fåglar och bon kan skadas får inte ske under häckningstid för alla fågelarter som förekommer inom detaljplaneområdet, vilket innebär mars – augusti månad.

4.4 Avgränsning av relevanta arter

Totalt finns 83 fågelarter rapporterade inom cirka 300 meter från området (Bilaga 1 – Bruttolistan samtliga arter). Av dessa noterades 42 arter i fågelinventeringen (Ensucon 2024) och 71 arter kommer från Artportalen. I Bilaga 1 – Bruttolistan samtliga arter framgår vilket underlag varje observation bygger på.

Från bruttolistan valdes 33 prioriterade arter ut som förekommer i eller nära planområdet (Tabell 1). För dessa arter bedömdes om detaljplanen kan påverka dem negativt. Bedömningen utgick från lokal förekomst i relation till regional och nationell bevarandestatus. Syftet är att avgöra om en art riskerar att förlora en långsiktigt hållbar population inom sitt naturliga utbredningsområde.

Efter urval och bedömning återstod 13 arter som behöver utredas vidare med artspecifika bedömningar. För dessa har artskyddsbedömningen gjorts utifrån varje arts känslighet och ekologiska krav. Om en art kan påverkas negativt vägs även hotstatus och hur vanlig arten är in, från nationell till lokal nivå, för att undvika fragmentering och andra negativa effekter på populationen. Därefter bedöms om detaljplanen kan påverka artens möjlighet att upprätthålla en stabil population.

Arter som visserligen kan häcka i området men som bedöms ha stabila och livskraftiga populationer i regionen hanteras inte vidare. Dessa omfattas endast av allmänna skyddsåtgärder. Det innebär att arbeten planeras så att störningar undviks under häckningstiden, i enlighet med 4 § artskyddsförordningen. För de aktuella arterna sträcker sig häckningsperioden från 1 mars till 30 augusti (Naturvårdsverket 2009).

Tabell 1 För respektive art framgår status som prioriterad fågelart (1) RL = Rödlistan 2020, FD = ingår i Fågeldirektivet Bilaga 1, -50% = har minskat nationellt med minst 50% sedan 1980, (2) i vilka underlag arten rapporterats inom (3) samt en bedömning med motivering om arten ska utredas eller ej,

Art	Status			Underlag		Urvalsbedömning	Motivering
	RL	FD	-50%	AP	INV	Ska utredas	
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	VU		●	o	o	Nej	I underlaget har arten rapporterats regelbundet inom och utanför området. I fågelrapporten (Ensucon 2025) är backsvala noterad som häckande, men i kontakt med ansvarig fågelinventerare hos Ensucon uppges att fyra individer observerades flyga runt och interagera med varandra, men inga indikationer på aktiv häckning. Den arkeologiska utgrävningen slutade runt 2016 enligt uppgift på kommunen och sandbankarna är idag övervuxna med vegetation. Det noterades inga bohål eller lämpliga häckningsbranter för backsvala under fågelinventeringen enligt Ensucon. Det är troligt att den mindre våtmarken och brynmiljöerna erbjuder en insektsproduktion som tillåter backsvalan att födosöka i området. Den har rapporterats regelbundet i Artportalen häcka närmare kustlinjen och det indikerar på att det finns nyskapande miljöer i omgivande landskap där den lokala populationen kan reproducera sig. Arten kan utnyttja området för födosök. Då planområdet kommer att innehålla lämpliga vattenmiljöer och delvis behålla öppen mark bedöms arten kunna fortsätta födosöka inom området. Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Björkrast <i>Turdus pilaris</i>	NT			o	o	Nej	Björkrast kan häcka inom området och är en allmänt förekommande art. Arten kan finnas i urbana miljöer, parker och på öppen mark. Då planområdet kommer att innehålla lämpliga livsmiljöer bedöms arten inte påverkas negativt av den planerade exploateringen. Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	NT			o	o	Ja	Buskskvätta har rapporterats i båda underlagen, i Artportalen med par i lämplig häckbiotop och i fågelinventeringen med en sjungande hane (Ensucon 2025). I området finns livsmiljöer för arten att både häcka och födosöka i. Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.
Entita <i>Poecile palustris</i>	NT		●	o		Nej	Äldre fynd av entita har rapporterats i Artportalen i utkanten av norra buffertområdet samt sällsynt i angränsande landskapet. Ett nyare fynd från 2023 har rapporterats utanför buffertområdet sydväst vid Hansagårds camping. Då inga rapporteringar av permanent revir eller lämpliga habitat finns i planområdet bedöms arten inte påverkas negativt av den planerade exploateringen. De brynmiljöer som kommer bevaras i anslutning till planområdet kan i stället gynna arten. Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Fiskmås <i>Lanus canus</i>	NT			o	o	Nej	Fiskmås är en vanlig art som häckar längs kust och i urbana miljöer. Enstaka individer observerades vid inventeringen (Ensucon 2025). Planområdet kommer fortsatt att erbjuda lämpliga livsmiljöer, och Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.

Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>		•		o		Nej	Fisktärna har rapporterats häcka strax utanför buffertområdet vid Hansagård camping. Eftersom arten inte bedöms nyttja planområdet för häckning eller födosök, påverkas den inte negativt av exploateringen och Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Gråkråka <i>Corvus corone cornix</i>	NT				o	Nej	En flock gråkråkor observerades under inventeringen (Ensucon 2025). Arten är van vid urbana miljöer och kan fortleva med inslag av bostäder och skolor. Eftersom planområdet fortsatt erbjuder lämpliga livsmiljöer bedöms arten inte påverkas negativt och Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Grönfink <i>Chloris chloris</i>	EN				o	Nej	Grönfink är rödlistad som starkt hotad (EN) på grund av sjukdomen gulknopp, men är i övrigt allmänt förekommande i urbana miljöer i hela landet. Planområdet kommer framledes erbjuda fortsatt lämpliga livsmiljöer, arten bedöms därför inte påverkas negativt och Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	VU°				o	Nej	Gråtrut har rapporterats strax utanför buffertområdet vid Hansagård camping. Arten bedöms inte nyttja planområdet och Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>		•			o	Nej	Grönsiska har rapporterats sparsamt som överflygande individer i omgivande landskap. Arten har inte rapporterats sjunga eller i större antal, även om arten kan markera revir med runt flygande och visslingar. Grönsiska bedöms inte nyttja planområdet och Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Grönsångare <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT				o	o	Ja Grönsångare har rapporterats i båda underlagen, i Artportalen regelbundet vid östra ytterkanten av buffertzonen och i fågelinventeringen (Ensucon 2025) en sjungande individ i norra delen av planområdet. Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.
Göktyta <i>Jynx torquilla</i>		•			o	Ja	Ja Göktyta har rapporterats i Artportalen regelbundet omgivande hela planområdet, fyndplatserna ligger norr om Hansagård camping och mot Skrea ridhus, samt kring bebyggelserna i Mannaberg och nordöst om Mannaberg. Rapporterna visar på att det finns permanenta revir för arten i de skogliga omgivningarna. I planområdet finns habitat för göktyta, både för födosök och för häckning. Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.
Hornuggla <i>Asio otus</i>	NT				o	Nej	Hornuggla har tidigare rapporterats i området vid Hansagårds camping, men det finns inga indikationer på revir inom planområdet. Arten kan födosöka i jordbruksmarken, men det utbredda odlingslandskapet österut innebär att ingrepp genom detaljplanen inte bedöms påverka den lokala förekomsten negativt. Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.

Hussvala <i>Delichon urbicum</i>	VU		●	o	o	Nej	Hussvala har rapporterats överflygande och troligt födosökande i planområdet (Ensucon 2025), och kan häcka i omgivande bygden. Då planområdet framledes kommer att innehålla lämpliga vattenmiljöer och delvis behålla öppen mark bedöms arten kunna fortsätta födosöka inom området. Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Hämpling <i>Linaria cannabina</i>			●	o		Ja	Hämpling har rapporterats regelbundet i omgivande planområdet. Även om arten inte noterades i fågelinventeringen (Ensucon 2025) finns goda livsmiljöer i planområdet för arten och det är det högst sannolikt att arten kan förekomma här. Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.
Mindre hackspett <i>Dryobates minor</i>	NT		●	o		Nej	Mindre hackspett har rapporterats regelbundet i Artportalen, främst i nordnordost utanför buffertzonen, främst sjungande individer men även pulli/nyligen flygga ungar. I naturvärdesinventeringen beskrivs gott om död ved och hålträd i brynmiljöerna, men även gott om detta längre in i skogen nordnordost utanför planområdet. Inga rapporteringar finns närmare än så, samt att goda livsmiljöer i landskapet kvarstår, därmed påverkar inte detaljplanen arten. Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>			●	o		Nej	Silvertärna har permanent revir strax utanför buffertområdet vid Hansagård camping. Eftersom arten inte bedöms nyttja planområdet bedömer Calluna att arten inte behöver utredas vidare.
Smådopping <i>Tachybaptus ruficollis</i>	NT°			o		Nej	Smådopping är starkt knuten till vattenförekomster och har enbart rapporterats med permanent revir i sjön utanför buffertområdet i nordost. Eftersom arten inte bedöms nyttja planområdet bedömer Calluna att arten inte behöver utredas vidare.
Småtärna <i>Sternula albifrons</i>	NT		●	o		Nej	Småtärna har permanenta revir strax utanför buffertområdet vid Hansagård camping. Eftersom arten inte bedöms nyttja planområdet bedömer Calluna att arten inte behöver utredas vidare.
Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>	NT		●	o	o	Ja	Spillkråka har rapporterats i båda underlagen, i Artportalen i buffertzonen i skogsmiljöerna och i fågelinventeringen (Ensucon 2025) med varningsrop i norra delen. Rapportören bedömer att det sannolikt förekommer ett revir i området. Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	VU		●	o		Ja	Stare har rapporterats regelbundet i omgivande planområdet enligt Artportalen, fyndplatserna ligger norr om Hansagård camping och mot Skrea ridhus, samt kring bebyggelserna i Mannaberg och nordöst om Mannaberg. I planområdet finns habitat för stare, både för födosök och för häckning. Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.

Strandskata <i>Haematopus ostralegus</i>	NT°		●	o	o	Ja	<p>Strandskata har rapporterats i båda underlagen, i Artportalen sparsamt i omgivningarna och i fågelinventeringen (Ensucon 2025) noterades strandskata in den norra delen samt längst ner i sydost intill ett par villor. De har beskrivits som födosökande på gräsmark. Enligt Ensucon (2025) bedöms arten kunna häcka inom undersökningsområdet.</p> <p>Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.</p>
Svarthakad buskskvätta <i>Saxicola rubicola</i>	VU°			o		Ja	<p>Svarthakad buskskvätta har rapporterats flertalet gånger söder om buffertområdet sedan 2020, i odlingslandskapet mellan planområdet och kustlinjen. Rapporterna påvisar häckningar vilket indikerar att arten har etablerat permanent revir senaste åren. Detta pekar på att det förekommer en lokal reproducerande population i den närliggande omgivningen. Även om arten inte noterades i fågelinventeringen (Ensucon 2025) finns habitat i planområdet för arten.</p> <p>Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.</p>
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	NT			o		Nej	<p>Svartvit flugsnappare har rapporterats sparsamt utanför buffertzonen i anslutning till bebyggelse. Eftersom planområdet kommer att erbjuda lämpliga livsmiljöer bedöms arten inte påverkas negativt och Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.</p>
Sånglärka <i>Alauda arvensis</i>			●	o	o	Ja	<p>Sånglärka har rapporterats i båda underlagen, i Artportalen regelbundet i omgivande odlingslandskap och i fågelinventeringen (Ensucon 2025) en sjungande individ i mitten av området vid buskmarkerna.</p> <p>Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.</p>
Sävsparrv <i>Emberiza schoeniclus</i>	NT		●	o		Nej	<p>Sävsparrv har rapporterats i Artportalen regelbundet vid Hansagård camping. Det finns inga livsmiljöer för arten inom planområdet och arten bedöms inte påverkas negativt av detaljplanen, Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.</p>
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	VU			o		Ja	<p>Tofsvipa har noterats i Artportalen tämligen sparsamt i odlingslandskapet söder och väster om planområdet. I planområdet finns habitat för tofsvipa, både för födosök och för häckning.</p> <p>Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.</p>
Tornseglare <i>Apus apus</i>	EN		●	o		Nej	<p>Tornseglare har rapporterats regelbundet i omgivningarna. Inga observationer eller indikationer finns för att tornseglare påverkas negativt av exploateringen. Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.</p>
Trädlärka <i>Lullula arborea</i>			●		o	Ja	<p>Trädlärka noterades i fågelinventeringen (Ensucon 2025) med en sjungande individ i mitten av planområdet. Arten är sparsamt rapporterad utanför buffertzonen och inga trädlärkor har rapporterats i omgivningen sedan 2008.</p>

							Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.
Turkduva <i>Streptopelia decaocto</i>			•	o		Nej	Turkduva har rapporterats regelbundet i Artportalen i omgivningarna och indikerar att det finns permanenta revir utanför buffertområdet. Turkduvan bedöms inte nyttja planområdet i dagsläget och planområdet kommer att framledes erbjuda lämpliga livsmiljöer samt om grova träd med håligheter i brynmiljöerna bevaras gynnas arten lokalt. Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Törnskata <i>Lanius collurio</i>		•		o		Ja	Törnskata har rapporterats främst runt Hansagård camping men även i nordost utanför buffertområdet vid Mannaberg. Även om arten inte rapporterats i fågelinventeringen (Ensucon 2025) finns habitat i planområdet för arten och det är det sannolikt att arten kan förekomma här. Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.
Vitstjärnig blåhake <i>Luscinia svecica cyanecula</i>		•		o		Nej	Ett par individer av underarten vitstjärnig blåhake har rapporterats under maj-juni 2023, vid Hansagårds camping som indikerade häckning. Inga fler individer har rapporterats efter detta. Den mindre våtmarken och buskmarkerna skulle kunna utgöra habitat för arten, men eftersom inga indikationer tyder på att vitstjärnig blåhake nyttjar planområdet bedöms inte påverkan ske. Calluna bedömer att arten därför inte behöver utredas vidare.
Ärtsångare <i>Curruca curruca</i>	NT			o		Ja	Ärtsångare har rapporterats sparsamt i Artportalen men dessa indikerar permanenta revir i omgivningarna. Även om arten inte rapporterats i fågelinventeringen (Ensucon 2025) finns habitat i planområdet för arten och det är det sannolikt att arten kan förekomma här. Calluna bedömer att påverkan kan ske och fördjupad utredning görs, se avsnitt nedan.

4.5 Artspecifik bedömning

I den södra delen av planområdet planerar kommunen att avsätta en yta som i dagsläget utgörs av odlingsmark med en angränsande åkerholme som kompensationsyta (KY). Området omfattar cirka 3,15 hektar. Inom denna yta avses nya miljöer skapas som är anpassade för och gynnar den lokala biologiska mångfalden, bland annat genom anläggning av dammar.

Flera av de föreslagna skydds- och försiktighetsåtgärderna kommer att förankras med stöd av kompensationsytan. Här beskrivs även hur de omgivande markytorna kring dammen bör utformas för att inte påverka den kontinuerliga ekologiska funktionen (KEF) för de arter som förekommer i området.

Enligt illustrationskartan för detaljplaneområdet (Falkenbergs kommun, 2025) planeras dessutom parker och mindre dagvattenytor inom andra delar av planområdet. De stenmurar som finns i området avses bevaras och/eller integreras i detaljplanens utformning. Vidare rekommenderas att befintliga träd, särskilt de som står på planerad park- eller tomtmark, i största möjliga mån bevaras för att bidra till den ekologiska kontinuiteten och områdets gröna struktur.

4.5.1. Buskskvätta

Ekologi
<p>Buskskvättan är en art som är beroende av öppna marker. Den föredrar ett medelhögt, varierat fältskikt som omfattar fristående buskar, rotvältor, torrakor och liknande. Viktiga strukturer i habitatet är en god tillgång på låga utkispoter för sång och födosökande. Buskskvättan är en markhäckare och lägger boet på marken i tät gräsvegetation och är beroende av dessa skyddade platser. Förutom skyddade häckningsplatser vill arten ha mer lågvuxna, eller rent av kala partier som utgör lämpliga födosöksplatser. Buskskvättan är en renodlad insektsätare och födan tas främst inne i vegetationen eller på marken.</p> <p>Buskskvättan riskerar att försvinna från en biotop när busk- och trädskiktet blivit för ymnigt, högvuxet eller tätt, vilket avsevärt påverkar artens möjlighet att födosöka. Arten hotas även av igenläggning av öppna diken, minskande areal åkerrenar och annan marginalmark i jordbrukslandskapet. Vegetationsförändringar i kantzoner kan också vara negativt för arten.</p> <p>Häckningsperiod: 1 maj – 31 juli</p>
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt
<p>Den nationella populationen av buskskvätta uppskattas till 170 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten har länge uppvisat en minskande populationsutveckling, och betraktas nu som Nära hotad (NT). Minskningstakten för den svenska populationen bedöms vara nära gränsvärdet för Sårbar (VU). Minskningen för buskskvätta har varit långvarig sedan 1975, och mellan 1980–2018 har den nationella populationen minskat påtagligt med 46% (Eionet 2022). Minskningen pågår svagt fortfarande och uppgick till 3% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024). Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 2400 par, ca 1 % av rikets population, med samma siffror för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 600 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, vilket blir ca 0,35 % av den nationella populationen.</p> <p>Orsaken till populationsminskningen är delvis okänd, men tros främst bero på modernisering av jordbruket (Artdatabanken, 2023). Genomgripande beror detta kanske främst på tidigarelagda vallskördar vilket ger en förändrad vegetationsstruktur, minskad tillgång på föda, ökad bopredation och ökad dödlighet hos honor (Ottosson m.fl. 2025).</p> <p>I fågelinventeringen (Ensucon 2025) noterades en sjungande hane vilket indikerar på ett revir i planområdet, samt finns rapporter av arten i omgivningarna. Naturvärdesinventeringen (Ensucon 2024) och granskning av aktuella ortofoton visar att det finns lämpliga habitat för buskskvätta såväl inom planområdet, i nordost vid Mannaberg och sydväst längs med kustlinjen. Med anledning av att det förekommer habitat i planområdet för buskskvätta, samt att den rapporterats där, så antas arten nyttja inventeringsområdet under häckning regelbundet.</p>
Konsekvensbedömning av buskskvätta
<p>Eftersom buskskvättan är rödlistad och uppvisar en tydligt nedåtgående populationsutveckling, även sparsamt förekommande lokalt, krävs särskild hänsyn vid exploatering av planområdet. Buskskvättan undviker i regel bebyggda</p>

miljöer och häckar ogärna i närhet till mänsklig aktivitet, vilket innebär att den planerade exploateringen medför en undanträngningseffekt.

Utan skyddsåtgärder riskerar exploateringen att påverka KEF. Buskskvättan bedöms kunna påverkas negativt av detaljplanen och utan genomförande av lämpliga skyddsåtgärder finns en risk att lokala populationer inte kan upprätthållas på en tillfredsställande nivå. Används skyddsåtgärder bedöms inte detaljplanen stå i strid med artskyddsförordningen för buskskvätta.

Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
<p>Arbete under häckningsperioden 1 maj – 31 juli ska undvikas.</p> <p>Inom KY ska utformningen efterlikna buskskvättans naturliga habitat, för att säkerställa den lokala populationen består. Här kan flera revir rymmas. Habitatet ska utformas genom att de träd som fälls i samband med exploateringen placeras ut i form av rotvälter, död ved och snårigheter. Om det finns ett befintligt buskskikt i ytan kan dessa buskar med fördel sparas, och vissa ytor röjs för att bidra till öppenheten. Annars inplanteras medelhöga buskar.</p>	<p>I anslutning till dammen bör miljöer återskapas med en varierad och frodig vegetation bestående av örter, gräs, starr- och tågväxter samt viden och andra låga till medelhöga buskar. Arter som rödklöver, kärringtand, ängssyra och olika gräsarter (t.ex. timotej, hundäxing) fungerar väl. Om möjligt kan ett mindre dike grävas ut från dammen för att skapa fuktiga sänkor som bidrar till insektsproduktionen och skyddade häckplatser. För att förhindra att ytan växer igen bör återkommande röjning genom putsning eller slätter utföras vart tredje till femte år. Ett effektivt och naturvårdsmässigt gynnsamt alternativ är att tillfälligt stängsla in området och låta marken betas.</p>

4.5.2. Grönsångare

Ekologi
<p>Grönsångaren häckar i äldre, högstammiga löv- och blandskogar med gles undervegetation. Arten är en insektsätare och föredrar ljusare och mer öppna skogspartier för att hitta sin föda och den kan även äta mindre bär på hösten. Vanligtvis undviker den tät barrskog eller mer tätbevuxen skog. Grönsångaren är en markhäckare och lägger sitt bo direkt på marken, ofta dolt under gräs eller buskar.</p> <p>Häckningsperiod: 1 maj – 31 juli</p>
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt
<p>Den nationella populationen av grönsångare uppskattas till 170 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Grönsångaren förekommer över nästan hela Sverige, men i betydligt lägre tätheter i norra Norrland. Arten har minskat tydligt sedan 1990-talet och trenden är fortsatt negativ, särskilt i norra och mellersta Sverige och betraktas nu som nära hotad (NT). Minskningstakten för den svenska populationen bedöms vara nära gränsvärdet för Sårbar (VU). Den nationella populationen för grönsångare har minskat mellan 1980–2018 med 35% (Eionet 2022). Minskningen pågår fortfarande och uppgick till 22% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024). Den största nedgången i antal har skett i Norrland och Svealand. I Götaland har grönsångaren klarat sig bättre och längst i söder har arten till och med ökat i några landskap, främst Skåne och Halland (Ottosson m.fl. 2025).</p> <p>Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 15 000 par, ca 7 % av rikets population, med 14 000 par för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 3 500 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, vilket blir ca 2 % av den nationella populationen.</p> <p>I fågelinventeringen (Ensucon 2025) noterades en sjungande individ i norra delen av området, precis utanför planområdets gräns. Arten har även rapporterats i samma område på Artportalen, vilket stärker bilden att grönsångare har permanent revir här.</p>
Konsekvensbedömning av grönsångare
<p>Grönsångare bedöms nyttja de nordliga delarna av planområdet, främst för födosök. Avverkning av björk och borttagning av enstaka träd i brynmiljöer bedöms inte försämra livsmiljön, utan KEF bedöms bestå lokalt genom angränsande lämpliga miljöer. Arten har ökat i Halland och är stabil lokalt och regionalt. Ett revir påverkas, vilket motsvarar cirka 0,07 promille av den regionala populationen och utgör därmed en försumbar påverkan. Detaljplanen bedöms inte stå i strid med artskyddsförordningen. Inga särskilda skyddsåtgärder krävs, men försiktighetsåtgärder kan med fördel vidtas för att</p>

gynna artens förekomst lokalt.	
Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
-	Främja lövinslag och bevara den naturliga strukturen i den angränsande skogen i nordost, samt undvik arbete under häckningsperioden. Om skogen och brynmiljöerna sköts, skapa luckor och gläntor som tillåter solinsläpp och håll tryck på undervegetationen, utan att nödvändigtvis glesa ur skogsmiljöerna. Bevara även höga träd och död ved.

4.5.3. Göktyta

Ekologi	
<p>Göktyta häckar i gles löv och lövblandad skog samt i större trädgårdar, parker och nyupptagna hyggen. Arten är starkt kopplad till torr och öppen mark där deras huvudsakliga födokälla består av marklevande myror. Detta gör arten känslig för igenväxning eftersom det missgynnar myrorna. Göktytan bygger bon i naturliga hål och har därför krav på förekomst av äldre eller döda lövträd (Artdatabanken 2023).</p> <p>Det största hotet mot göktytan är habitat förlust som följer av igenväxning eller igenplantering av betesmarker. Även brist på naturliga håligheter och användning av pesticider riskerar att påverka arten negativt (Artdatabanken 2023).</p> <p>Häckningsperiod: 1 maj – 30 augusti</p>	
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt	
<p>Den nationella populationen av göktyta uppskattas till 24 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Göktyta är i dagsläget inte rödlistad utan bedöms vara livskraftig (LC) i 2020 års rödlista (Artdatabanken 2020). Minskningen för göktytan har varit långvarig, mellan 1980–2018 har den nationella populationen minskat kraftigt med 62 % (Eionet 2022). Minskningen har även fått en svag fortsättning mellan 2013–2022 vilket uppgick till 3% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024). Lokalt har göktytan minskat även i söder, och atlasinventeringarna i Skåne 2003–2009 respektive Halland 2005–2009 visar på en så kraftig minskning att arten nu saknas helt i stora delar av dessa landskap (Bengtsson & Green 2013, Wirdheim 2014). Trots minskningen i dessa landskap, ser vi en ökning totalt i södra Sverige. Denna beror troligen på en spridning mot nordväst och en förtätning där arten redan fanns (Ottosson m.fl. 2025).</p> <p>Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 250 par, ca 1 % av rikets population, med 200 par för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 58 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, vilket blir ca 0,2 % av den nationella populationen.</p> <p>Göktyta har inte noterats i fågelinventeringen (Ensucon 2025), men den har rapporterats tämligen regelbundet sedan 2000-talet i närmiljöerna, med de senaste rapporteringarna 2020 strax väster om buffertområdet vid Skrea ridhus. Rapporteringarna har visat sjungande individer under häckningsperioden.</p>	
Konsekvensbedömning av göktyta	
<p>Rapporteringarna indikerar att det förekommer en mycket liten och lokal population i omgivningarna, och det finns habitat i planområdet som sannolikt kan nyttjas av göktyta för både födosök och reproduktion. I naturvärdesinventeringen (Ensucon 2024) och delvis i fågelinventeringen (Ensucon 2024) beskrivs rikligt med hålträd i brynmiljöerna samt god förekomst av död ved i åkerholmarna. Därtill förekommer torra gräs- och buskmarker. Detta innebär att det finns lämpliga habitat för arten i planområdet, och den lokala populationen beskrivs som minskande, och att göktytan har saknats helt i stora delar av Halland runt 2010.</p> <p>Utan skyddsåtgärder riskerar exploateringen att påverka KEF. Göktytan bedöms kunna påverkas negativt av detaljplanen och utan genomförande av lämpliga skyddsåtgärder finns en risk att lokala populationer inte kan upprätthållas på en tillfredsställande nivå. Används skyddsåtgärden bedöms inte detaljplanen stå i strid med artskyddsförordningen för göktyta.</p>	
Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder

<p>Arbete under häckningsperioden 1 maj – 20 augusti ska undvikas.</p> <p>För att säkerställa att KEF bibehålls i samband med exploateringen lämnas lövträd med håligheter i brynmiljöerna i största möjliga utsträckning. Skapa även högstubbar i brynmiljöerna av grova träd. Göktyta kan häcka intill bebyggelse, därav ska holkar för göktyta sättas upp på lämpliga platser.</p>	<p>Var rädd om myrstackar vid avverkning och markberedning. Utformningen i KY som beskrivits för andra arter kommer även fortsätta gynna göktyta, genom att placera ut död ved och skapa torra gräsmarker som i sin tur gynnar förekomst av myror och insekter. Om det finns brynmiljöer med yngre träd kan dessa med fördel veteraniseras.</p>
---	---

4.5.4. Hämpling

Ekologi	
<p>Hämplingen häckar främst i kulturlandskapet, där de viktigaste häckningsmiljöerna utgörs av torra, solbelysta och buskrika naturbetesmarker. Arten förekommer även i trädgårdar, skogsbryn och yngre granplanteringar som ligger i anslutning till jordbruksmark. Sedan 1960-talet har hämplingen dessutom etablerat sig som häckfågel i tätortsnära miljöer, där den utnyttjar liknande strukturer.</p> <p>Boet placeras vanligen lågt, och byggs gärna i enar, men även i smågranar, slån, hagtorn eller cypresser. Arten kan häcka enskilt eller i glesa kolonier, och de nyflygga ungarna följer snart föräldrarna till födosöksområden.</p> <p>Hämplingen är starkt beroende av gräs- och örtfrön som föda under hela året, och även ungarna utfodras huvudsakligen med frön. Den är en rörlig art och kan förflytta sig upp till cirka två kilometer från boplatser för att hitta lämpliga födosöksområden.</p> <p>Häckningsperiod: 1 maj – 31 juli</p>	
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt	
<p>Den nationella populationen av hämpling uppskattas till 160 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Hämpling bedöms som livskraftig (LC) på svenska rödlistan. Nationellt har populationen minskat kraftigt med 70% mellan 1980 och 2018 (Eionet 2022), dock efter en längre tids nedgång ökat igen senaste tio åren med 61% (Wirdheim & Green, 2024), och senaste 15 åren med upp till 70 % enligt standardruttern. Ökningen har varit störst i södra Norrland och östra Svealand, men även i sydligaste Sverige har populationen nästan fördubblats (Ottosson m.fl. 2025).</p> <p>Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 8 500 par, ca 5 % av rikets population, med samma siffra för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 2 000 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 1 % av den nationella populationen.</p> <p>Hämpling har inte noterats i fågelinventeringen (Ensucon 2025) men har rapporterats talrikt och regelbundet omgivande planområdet, även 2025 som häckande. Inom planområdet finns lämpliga habitat för arten och det är sannolikt att arten kan både födosöka och reproducera sig i området.</p>	
Konsekvensbedömning av hämpling	
<p>Hämpling har en livskraftig population både regionalt och lokalt, vilket stärks av omfattande rapportering. Det finns gott om lämpliga habitat i närområdet för födosök och reproduktion. Exploateringen kan påverka dessa habitat, men påverkan bedöms som försumbar och KEF består lokalt genom angränsande lämpliga miljöer. Detaljplanen bedöms inte stå i strid med artskyddsförordningen. Inga särskilda skyddsåtgärder krävs, men försiktighetsåtgärder kan med fördel vidtas för att gynna artens förekomst lokalt.</p>	
Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
-	<p>Hämpling kommer gynnas av habitatutformningen som föreslås i KY, där nya livsmiljöer för både födosök och reproduktion kommer att skapas. Åkerholmen som ligger i västra kanten av KY kan få utveckla en gradient med växter och utöka brynmiljön/kantzonen in mot det planerade nya habitatet. Gynna arter som t.ex. mällor, skräppor, åkerkål,</p>

åkersenap, våtarv och *Calamagrotis* m.fl. kan växa (SLU Artdatabanken, 2025).

4.5.5. Spillkråka

Ekologi	
<p>Spillkråkan häckar huvudsakligen i grovstammig barr- och blandskog, men förekommer även i lövrika bestånd, särskilt bokskog i södra Sverige. Arten föredrar äldre skog med gott om död ved, grova träd och luckiga partier, där den finner både lämpliga bohål och föda. Ett häckande par kräver stora sammanhängande arealer, vanligtvis omkring 400–1 000 hektar skog, beroende på skogens kvalitet och tillgång till föda.</p> <p>Spillkråkan livnär sig främst på vedlevande insekter, myror och spindlar, vilka den söker genom att hacka i murken ved, stubbar och stammar. Boet mejslas vanligen ut i levande eller döda träd med en stamdiameter på minst 30 cm i brösthöjd, ofta i asp, tall eller björk. Närvaron av gammal skog med rikligt inslag av död ved är därför en nyckelfaktor för artens förekomst och reproduktion.</p> <p>Häckningsperiod: 1 mars –10 juli</p>	
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt	
<p>Den nationella populationen av spillkråka uppskattas till 26 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Spillkråka bedöms som Nära hotad (NT) på svenska rödlistan. Nationellt har spillkråkan minskat med cirka 46 procent mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2022), men populationen har under det senaste decenniet varit i stort sett oförändrad (Wirdeheim & Green, 2024). Arten ökade i antal från mitten av 1970-talet, men började därefter minska under tidigt 2000-tal. Den senaste utvecklingen visar en fortsatt nedgång, främst i Norrland och norra Svealand, där populationen minskat med omkring 30 procent, medan beståndet i de södra delarna av landet har varit relativt stabilt. Sammantaget motsvarar detta en nationell minskning på ungefär 15 procent under de senaste tio åren (Ottosson m.fl. 2025).</p> <p>Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 630 par, ca 2 % av rikets population, med 500 par för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 145 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 0,6 % av den nationella populationen.</p> <p>Spillkråkan har rapporterats i omgivningarna på Artportalen samt noterades i norra delen av planområdet med ett varningsrop under fågelinventeringen (Ensucon 2025). Dessa miljöer ingår sannolikt i ett större revir.</p>	
Konsekvensbedömning av spillkråka	
<p>Spillkråka är en art med mycket stora hemområden. Skogsmarken i planområdets norra del inklusive de brynmiljöer som vetter in mot planområdet bedöms nyttjas av spillkråkan enligt beskrivningarna i naturvärdes- och fågelinventeringen (Ensucon 2024, 2025). I naturvärdesinventeringen (Ensucon 2025) beskrivs att skogsmarken i planområdets norra del hyser gott om naturvärdesträd och rikligt med död ved. På en av områdesbilderna syns äldre spår av födosök från spillkråka. Det tycks även förekomma gott om grova träd.</p> <p>Den tilltänkta exploateringen är främst planerad på jordbruksmark. Med bakgrund av detta blir intrånget i spillkråkans habitat inte särskilt stort, men kan anses som påtagligt. Ytan är en högkvalitativ livsmiljö som med stor sannolikhet ingår i ett häckande spillkråkepars revir, även om själva häckningen möjligt äger rum någon annanstans de flesta år. Även försämring av livsmiljöer är förbjudet enligt 4 § 4 p. artskyddsförordningen (Naturvårdsverket, 2009), och det står klart att planen, om den genomförs, försämrar ett spillkråkerevir.</p> <p>Utan skyddsåtgärder riskerar exploateringen att påverka den kontinuerliga ekologiska funktionen (KEF), det vill säga den ekologiska funktion som en livsmiljö normalt tillhandahåller för arten. Spillkråka bedöms kunna påverkas negativt av detaljplanen och utan genomförande av lämpliga skyddsåtgärder finns en risk att lokala populationer inte kan upprätthållas på en tillfredsställande nivå. Används skyddsåtgärden bedöms inte detaljplanen stå i strid med artskyddsförordningen för spillkråka.</p>	
Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
Arbete under häckningsperioden 1 mars – 10 juli ska undvikas.	Det kan med fördel utföras veteranisering av yngre träd i det angränsande skogsområdet för att påskynda

<p>För bibehålla kvalitén i reviret ska befintliga födosökmiljöer stärkas genom att all murken och död ved som går att insamla i området tas tillvara innan avverkning sker, och dessa ska placeras ut i den angränsande skogen i nordöst. Därtill ska ny död ved placeras ut i området från de träd som avverkas i samband med exploateringen. Spara grova träd i största möjliga utsträckning. Placera veden delvis solexponerat.</p>	<p>bildningen av död ved, som vidare stärker kontinuiteten av död ved i området.</p>
---	--

4.5.6. Stare

Ekologi	
<p>Staren häckar främst i öppna landskap med tillgång till lågvuxen gräsvegetation som betesmarker, gräsmattor eller åkrar, samt håligheter som kan fungera som bohål. Dessa utgörs ofta av gamla hackspettshål, naturliga trädhåligheter, holkar eller utrymmen under takpannor. Arten förekommer i jordbrukslandskap, tätorter och parker, där den under häckningstiden är beroende av kortvuxen, fuktig mark för födosök.</p> <p>Staren häckar gärna i alléer, skogsbryn, gårdsmiljöer eller små dungar – ibland även i tätare skog om lämpliga bohål finns. Den kan födosöka upp till cirka en kilometer från boet och häckar ofta i små kolonier. Vanliga boträd är asp, ask, björk, ek och bok. Födan består huvudsakligen av jordlevande insekter och maskar, särskilt harkrankslarver, men arten är opportunistisk och tar även andra mark- eller lövlevande insekter.</p> <p>Häckningsperiod: 10 mars – 30 juni</p>	
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt	
<p>Den nationella populationen av stare uppskattas till 470 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Staren är sedan 2020 rödlistad som sårbar (VU) på grund av en hög minskningstakt. Nedläggning av jordbruk och utflyttning från småbyar är sannolikt de viktigaste faktorerna, särskilt vad gäller norra Sverige. Nationellt har staren minskat med cirka 63% mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2022), och populationen är fortsatt minskande med 19% senaste tio åren (Wirdheim & Green, 2024).</p> <p>Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 20 000 par, ca 4% av rikets population, med samma siffra för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 4600 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 1 % av den nationella populationen.</p> <p>Stare har inte noterats i fågelinventeringen (Ensucon 2025), dock tyder rapporteringarna på hundratals individer på att det förekommer en population i omgivningarna och förutsättningarna för stare är mycket lämpliga i planområdet vilket sannolikt leder till att åtminstone något revir av stare i planområdet årligen.</p>	
Konsekvensbedömning av stare	
<p>Exploateringen inom detaljplaneområdet kan innebära intrång i lämpliga habitat för stare, både vad gäller områden för födosök och häckning. Den största risken för påverkan på artens kontinuerliga ekologiska funktion (KEF) bedöms uppstå om hålträd avverkas i samband med genomförandet av planen. Flera hålträd har noterats i både naturvärdesinventeringen (Ensucon, 2024) och fågelinventeringen (Ensucon, 2025), vilket gör det möjligt att arten kan nyttja dessa träd som häckningsplatser.</p> <p>Utan skyddsåtgärder riskerar exploateringen att påverka KEF. Stare bedöms kunna påverkas negativt av detaljplanen och utan genomförande av lämpliga skyddsåtgärder finns en risk att lokala populationer inte kan upprätthållas på en tillfredsställande nivå. Används skyddsåtgärden bedöms inte detaljplanen stå i strid med artskyddsförordningen för spillkråka.</p>	
Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
<p>Arbete under häckningsperioden 10 mars – 30 juni ska undvikas.</p> <p>Stare kommer att gynnas av habitatutformningen i KY, som bedöms kunna ersätta lämpliga födosökmiljöer, genom att skapa öppna och insektsrika buskmarker. Eftersom hålträd kommer att försvinna ska holkar för stare sättas upp i</p>	

Åkerholmen i västra kanten av KY för att stärka den lokala populationen.

4.5.7. Strandskata

Ekologi	
<p>Strandskatan häckar huvudsakligen i kustnära miljöer såsom sand- och grusstränder, strandängar och klippor, men har under senare decennier även etablerat sig i mer urbana och kultiverade miljöer. Arten förekommer numera även på åkermark, gräsmattor och till och med på tak i tätorter, där den kan hitta lämpliga boplatser och födosöksområden.</p> <p>Födan består främst av evertebrater såsom sniglar, insekter, kräftdjur och blötdjur, vilket gör att strandskatan är beroende av fuktiga miljöer med rik tillgång på marklevande smådjur. Den söker föda på ett brett spektrum av ytor – från stränder och strandängar till åkermark och gräsytor i bebyggda områden.</p> <p>De främsta hoten mot arten utgörs av torrläggning av mark och igenväxning av öppna miljöer, vilket minskar tillgången till lämpliga häckningsplatser och försvårar födosöket. Strandskatan föredrar öppna och överskådliga miljöer med god sikt, vilket gör att den undviker platser med tät vegetation där det är svårare att upptäcka predatorer (Petter Haldén, 2024).</p> <p>Häckningsperiod: 1 maj – 31 juli</p>	
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt	
<p>Den nationella populationen av strandskata uppskattas till 8 500 par (Ottosson m.fl., 2025). Strandskata är rödlistad som nära hotad (NT) på grund av kraftiga populationsminskningar. Nationellt har strandskata minskat med 50% mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2022), och under 2013 till 2022 har populationen varit stabil utan några signifikanta fluktuationer (Wirdheim & Green, 2024).</p> <p>Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 400 par, ca 5% av rikets population, med samma siffra för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 92 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 1 % av den nationella populationen.</p> <p>Strandskata noterades i fågelinventeringen (Ensucon 2025), med en sjungande individ i norra delen, samt tre individer som födosökte på gräsmark invid en villatomt i sydöstra delen. Inga strandskator noterades födosöka vid våtmarken i området eller uppvisade beteenden som att de häckar i området. I Artportalen har arten rapporterats tämligen allmänt, främst vid kustlinjen och närmare havet.</p>	
Konsekvensbedömning av strandskata	
<p>Arten bedöms kunna nyttja delar planområdet i mindre utsträckning, högst sannolikt för födosök. Det finns en god förekomst av lämpligare miljöer för födosök och reproduktion i omgivningarna, KEF bedöms bestå, och detaljplanen bedöms inte stå i strid med artskyddsförordningen för strandskata. Det kan även fortsätta finnas födosöksmiljöer för strandskata inom det nya detaljplaneområdet.</p>	
Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
-	-

4.5.8. Svarthakad buskskvätta

Ekologi
<p>Svarthakad buskskvätta häckar i täta men lågbevuxna gräsmarker, till exempel ljunghedar och svagt hävdade gräsmarker men även i igenväxande sanddynor och skogsplanteringar. Förekomster av stenmurar, stängsel eller klippor i kombination med ett tätt buskskikt är viktigt för arten som använder dem som sittplatser för att spana efter byten och för sång under häckningstider (Artdatabanken 2024). Artdatabanken anger igenväxning, habitatförlust och intensivt jordbruk som negativa företeelser för arten, de största hoten är igenplantering med träd, kraftiga röjningar av buskage samt övriga störningar som påverkar häckningsframgång. Svarthakad buskskvätta föredrar öppen buskrik mark för sin häckning.</p> <p>Häckningsperiod: 1 maj – 31 juli</p>

Förekomst nationellt, regionalt och lokalt	
<p>Den nationella populationen av svarthakad buskskvätta uppskattas till 170 par (Ottosson m.fl., 2025). Den svarthakade buskskvättan är rödlistad som sårbar (VU) på grund av dess låga individ antal. Arten är relativt nyinflyttad (2000-tal) och femdubblades i antal mellan 1980 och 2018 (Eionet 2022), och håller för närvarande en stabil population (Wirdheim & Green, 2024). Arten har hittills påträffats häckande bara i Skåne, Halland, Bohuslän och Västergötland.</p> <p>Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 50 par, ca 30% av rikets population, med samma siffra för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 12 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 7 % av den nationella populationen.</p> <p>Svarthakad buskskvätta noterades inte i fågelinventeringen (Ensucon 2025), men arten har under de senaste åren regelbundet rapporterats som reproducerande i odlingslandskapet mellan planområdet och kustlinjen. Rapporterna indikerar att arten har etablerat permanenta revir. Detta pekar på att det förekommer en lokal reproducerande population i den närliggande omgivningen.</p>	
Konsekvensbedömning av svarthakad buskskvätta	
<p>Den svarthakade buskskvättan är rödlistad och finns i ett mycket litet, men i snabbt ökande i antal lokalt. Exploateringen för detaljplanen kan göra intrång på lämpliga miljöer för födosök och reproduktion, dock har inget revir i planområdet påvisats, varav i detta fall bedöms KEF bestå lokalt i och med anslutande lämpliga miljöer. Den förlust av artens habitat som blir bedöms inte utlösa förbud enligt 4 § artskyddsförordningen. Inga skyddsåtgärder krävs, men försiktighetsåtgärder med fördel utförs för att gynna artens förekomst lokalt.</p>	
Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
-	Den svarthakade buskskvättan kommer att gynnas av samma åtgärder som implementeras i KY för buskskvätta.

4.5.9. Sånglärka

Ekologi
<p>Sånglärka häckar i öppna landskap gärna på åkermark, ängar, alvar och liknande. Den föredrar relativt lågvuxna gräsmarker men kan även häcka i högre vegetation om det finns luckor i växtligheten. En viktig aspekt för sånglärkor är storleken på habitatet och föredrar habitat på minst 10 ha (Petter Haldén 2024). Under häckningstid är förekomsten av insekter av stor vikt. Sånglärkor födosöker i vegetationen, gärna där det är lite fuktigare och det finns gott om evertebrater, för tät vegetation försvårar födosökandet. Ett av hoten mot sånglärkan är således förtätning, för tät vegetation försvårar födosökandet, för gles vegetation å andra sidan ökar dock risken för bopredation. Då många häckningar sker i odlingslandskap och ofta direkt på åkermark finns även en risk att bon och ägg skadas av arbete på åkern, att grödorna planteras för tätt eller en minskad tillgång till insekter till följd av pesticid användning.</p> <p>Häckningsperiod: 1 april – 31 juli</p>
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt
<p>Den nationella populationen av sånglärka uppskattas till 430 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Sånglärkor är sedan 2020 inte rödlistade utan klassas som livskraftiga i Sverige men att en minskning av populationen pågår eller förväntas ske (Artdatabanken 2020). Sånglärkan häckar huvudsakligen i södra Sverige och Norrlands kust- och lågland. I västra Norrland finns stora områden som saknar arten. Nationellt har sånglärka minskat med 70% mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2022), och under 2013 till 2022 har populationen minskat med 31% (Wirdheim & Green, 2024).</p> <p>Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 11 000 par, ca 3% av rikets population, med samma siffra för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 2 500 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 0,6 % av den nationella populationen.</p> <p>Sånglärka noterades i fågelinventeringen (Ensucon 2025) med en sjungande individ i mitten av planområdet. Sånglärka har rapporterats talrikt i omgivningarna och i odlingslandskapet i stort.</p>
Konsekvensbedömning av sånglärka

Inom planområdet bedöms ett revir av sånglärka förekomma. Arten är idag livskraftig och exploateringen innebär visst intrång i lämpliga miljöer för födosök och häckning. KEF bedöms dock bestå lokalt genom angränsande habitat. Förlusten motsvarar cirka 0,4 promille av den lokala populationen i Falkenbergs kommun och utgör därmed en försumbart liten påverkan. Förbud enligt 4 § artskyddsförordningen bedöms inte utlösas. Inga särskilda skyddsåtgärder krävs, men försiktighetsåtgärder kan med fördel vidtas för att gynna arten lokalt.

Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
-	Sånglärkan kommer att gynnas av de buskmarker som kommer att skapas inom KY. En ytterligare försiktighetsåtgärd att skapa s.k. lärkrutor i närliggande åkermarker utanför detaljplaneområdet.

4.5.10. Tofsvipa

Ekologi	
Tofsvipa häckar i öppna marker, på strandängar, sankmarker, myrar och åkrar. Vid häckning läggs äggen i gropar i marken vilket gör dem känsliga för predation. Tillgång till öppna marker där man lätt kan upptäcka predatorer är därför viktigt. Födosök sker på fuktiga marker, gärna våtmarker eller blöta sänkor på åkrar vilket även gör dem känsliga för markavvattning som påverkar förekomsten av evertebrater negativt. I de fall häckning sker på åkermark finns det även risk att ägg och bon blir förstörda vid arbete på åkrarna (Petter Haldén, 2024).	
Häckningsperiod: 1 april – 31 juli	
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt	
Den nationella populationen av tofsvipa uppskattas till 38 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Tofsvipa är sedan 2020 rödlistad som sårbar (VU) på grund av att minskningstakten de senaste 18 åren har legat på mellan 30 och 45%. Nationellt har tofsvipa minskat med 37% mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2022), och under 2013 till 2022 har populationen minskat med 32% (Wirdheim & Green, 2024).	
Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 2 100 par, ca 6% av rikets population, med samma siffra för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 252 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 0,6 % av den nationella populationen.	
Tofsvipa har inte noterats i fågelinventeringen (Ensucon 2025) men rapporterats tämligen allmänt i omgivande landskap.	
Konsekvensbedömning av tofsvipa	
Exploateringen för detaljplanen kan göra intrång på lämpliga miljöer för födosök och reproduktion, men i detta fall bedöms KEF bestå lokalt i och med anslutande lämpliga miljöer. Den förlust av habitat som blir bedöms inte utlösa förbud enligt 4 § artskyddsförordningen. Inga skyddsåtgärder krävs, men försiktighetsåtgärder med fördel utförs för att gynna artens förekomst lokalt.	
Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
-	Tofsvipa kommer att gynnas med habitatutformningen i KY i samband med dammen.

4.5.11. Trädlärka

Ekologi
Trädlärkan häckar gärna i torra och soliga miljöer med en gles förekomst av träd. Under häckningsperioden sitter den gärna uppe i höga träd och sjunger eller håller utkik, öppna men högvuxna skogar är därför viktiga habitat för arten. Arten födosöker i partier med lågt gräs eller blottad sand eller jord, närhet till sådana miljöer är därför av stor vikt. Vilket traditionellt fanns tillgängligt i betespräglade utmarker, ljunghedar och brandfält. Idag finner man ofta arten på tallhedar

eller hyggen med sparade fröträd eller hänsynsträd. Behovet av denna kombination av högvuxen skog och öppna marker gör arten känslig för igenväxning, både i de öppna markerna och generell förtätning av skog.

Häckningsperiod: 1 april – 30 augusti

Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den nationella populationen av trädlärka uppskattas till 16 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Trädlärkan är inte rödlistad utan bedöms som livskraftig (Artdatabanken 2020). Nationellt har trenden varit positiv, trädlärka ökat med 200% mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2022), och under 2013 till 2022 har populationen fortsatt öka med 132% (Wirdheim & Green, 2024).

Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 2 100 par, ca 6% av rikets population, med samma siffra för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 252 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 0,6 % av den nationella populationen.

Trädlärka noterades i fågelinventeringen (Ensucon 2025) med en sjungande individ i buskmarken i nära anslutning till den arkeologiska utgrävningen, och arten bedömdes med stor sannolikhet häcka i området. I Artportalen har trädlärka rapporterats allmänt i landskapet.

Konsekvensbedömning av trädlärka

Inom planområdet bedöms ett revir av trädlärka förekomma. Arten är idag livskraftig, snabbt ökande i antal och exploateringen innebär visst intrång på ett revir samt i lämpliga miljöer för födosök och häckning. Den förlust av habitat som blir bedöms inte utlösa förbud enligt 4 § artskyddsförordningen, KEF bedöms bestå lokalt genom angränsande habitat. Förlusten av ett revir motsvarar cirka 0,4 procent av den lokala populationen i Falkenbergs kommun och utgör därmed en försumbar påverkan. Förbud enligt 4 § artskyddsförordningen bedöms inte utlösas.

Skyddsåtgärder

Frivilliga försiktighetsåtgärder

Trädlärkan kommer att gynnas av habitatutformningen av torra buskmarker i KY.

4.5.12. Törnnskata

Ekologi

Törnskator bygger gärna bon i taggiga buskage som slån, rosbuskar och hagtorn och andra ogästvänliga buskage. Den använder buskarna som skydd och med hjälp av de vassa taggarna spetsar de byten för att lagra föda. Arten förekommer ofta i betesmarker i jordbrukslandskap eller hyggen i skogslandskap, viktigt för arten är tillgång till öppna och soliga marker där den jagar större insekter som bin, humlor, vårtbitare och större skalbaggar.

Då arten är beroende av öppna marker för födosök så missgynnas den av igenväxning vilket idag förekommer frekvent i jordbrukslandskap då betesmarker ligger i träda eller planteras till skog.

Häckningsperiod: 10 maj – 20 augusti

Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den nationella populationen av törnnskata uppskattas till 42 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Törnskatan är sedan 2010 inte rödlistad utan bedöms vara livskraftig. Nationellt har törnnskata minskat med 38% mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2022), och under 2013 till 2022 har populationen visat sig vara oförändrad (Wirdheim & Green, 2024).

Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 1 100 par, ca 3% av rikets population, med samma siffra för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 231 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 0,5 % av den nationella populationen.

Törnnskata har inte noterats i fågelinventeringen (Ensucon 2025), men den har rapporterats sparsamt sedan 2000-talet i närmiljöerna, främst närmare kustlinjen. Inom planområdet finns lämpliga habitat för arten att födosöka, dock är de buskmarker som bildats runt den arkeologiska utgrävningen troligtvis i för ung succession för att törnnskata ska kunna reproducera sig i området.

Konsekvensbedömning av törnnskata

Exploateringen för detaljplanen kan göra intrång på lämpliga miljöer för födosök, men i detta fall bedöms KEF bestå lokalt i och med anslutande lämpliga miljöer. Arten anses som stabil regionalt och det finns goda förutsättningar för arten på landskapsnivå. Detaljplanen bedöms inte stå i strid med artskyddsförordningen. Inga särskilda skyddsåtgärder krävs, men försiktighetsåtgärder kan med fördel vidtas för att gynna artens förekomst lokalt.

Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
-	Törnskata kommer att gynnas av habitatutformningen av torra buskmarker i KY.

4.5.13. Ärtsångare

Ekologi	
<p>Ärtsångare skapar bon i täta busksnår, träd eller snåriga kantzoner, ofta i närheten av öppna ytor. Den förekommer framför allt i trädgårdar, parker, parkeringskanter, jordbrukslandskap med häckar samt öppna skogsområden. Ärtsångaren är allätare med fokus på insekter under våren och försommaren, då den födosöker efter evertebrater som insekter, spindeldjur och små maskar. Under sensommar och höst kompletteras kosten med frukt och bär, vilket bidrar till energireserver inför migration.</p> <p>Häckningsperiod: 1 maj – 31 juli</p>	
Förekomst nationellt, regionalt och lokalt	
<p>Den nationella populationen av ärtsångare uppskattas till 200 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Ärtsångaren är rödlistad som Nära hotad (NT). Nationellt har ärtsångare en stabil trend och ingen populationsminskning mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2022), dock under 2013 till 2022 har populationen minskat med 20 % (Wirdheim & Green, 2024). Minskningen beror troligen på ett intensifierat skogsbruk som påverkar förekomsten av lämpliga habitat.</p> <p>Den regionala populationen i Hallands län har uppskattats till 9 000 par, ca 4% av rikets population, med 8500 par för landskapet (Ottosson m.fl. 2025). Den lokala populationen i Falkenbergs kommun uppskattas grovt till cirka 1890 par, genom att multiplicera kommunens andel av Hallands läns landareal med länets totala population, som utgör ca 0,9 % av den nationella populationen.</p> <p>Ärtsångare har inte noterats i fågelinventeringen (Ensucon 2025), men den har rapporterats talrikt i närmiljöerna, främst omgivande trädgårdar och bebyggelse. Inom planområdet finns lämpliga habitat för arten att födosöka och reproducera sig.</p>	
Konsekvensbedömning av ärtsångare	
<p>Exploateringen för detaljplanen kan göra intrång på lämpliga miljöer för födosök och reproduktion, men i detta fall bedöms KEF bestå lokalt i och med anslutande lämpliga miljöer. Arten anses som stabil regionalt och det finns goda förutsättningar för arten på landskapsnivå. Detaljplanen bedöms inte stå i strid med artskyddsförordningen. Inga särskilda skyddsåtgärder krävs, men försiktighetsåtgärder kan med fördel vidtas för att gynna artens förekomst lokalt.</p>	
Skyddsåtgärder	Frivilliga försiktighetsåtgärder
-	Ärtsångaren kommer att gynnas av habitatutformningen i KY.

5. Slutsats och sammanfattning av åtgärder

Sammantaget förekommer flera grupper av fåglar i området, från tättingar och hackspettar som nyttjar de omgivande skogsmarkerna och brynmiljöerna, till sångare och lärkor som i stället nyttjar de öppna markerna. Huvuddelen av arterna har stabila populationer lokalt och regionalt och riskerar inte att påverkas negativt av detaljplanen.

Från urvalet har artspecifika bedömningar gjorts för 13 fågelarter. Av dessa är det fyra arter; buskskvätta, göktyta, stare och spillkråka som riskerar att påverkas negativt av detaljplanen i den utsträckning att den lokala bevarandestatusen riskerar försämrans och att KEF inte kan bestå lokalt utan skyddsåtgärder.

Sammantaget ska inte exploateringen inledas under perioden då fåglar hunnit påbörja sin häckning. För de fyra arter som fordrar skyddsåtgärder krävs uppehåll mellan häckningsperioden 1 mars – 30 augusti, vilket är en period som även omfattar häckningsperioden för andra fågelarter. Även för dessa fyra arter ska förstärkande åtgärder implementeras för att säkerställa att KEF består. För spillkråka rör det sig om att förflytta den gamla döda veden från skogspartiet i norra delen av planområdet ut i den angränsande skogsmarken, därtill ska ny död ved från avvertrade träd placeras ut, delvis solexponerat.

För de övriga tre arterna; buskskvättan, göktytan och stare kommer kompensationsytan (KY) som kommunen planerar att bilda i södra delen av planområdet säkerställa att KEF består lokalt. Här planeras dammar, och på den kvarvarande ytan ska torra buskmarker skapas, där död ved i form av stubbar, rotvältor och lågor kommer att placeras ut. Delvis kommer detaljplanen att ta brynmiljöer i anspråk som omfattar äldre träd och hålträd. I anslutning till KY finns en stor åkerholme, som också beskrivits hysa ett stort antal fågelbon, äldre träd och död ved. Här kommer holkar för både göktyta och stare att sättas upp, för att stärka den lokala och minskande populationen, och kompensera för de hålträd som tas ned i samband med exploateringen. Holkar kan med fördel även placeras för göktytan i den angränsande skogen i nordost. En framtida frivillig försiktighetsåtgärd är även att röja eller låta marken i KY betas för att behålla öppenheten i ytan så att den inte växer igen.

Ett antal övriga frivilliga försiktighetsåtgärder föreslås för arterna, men för den större delen av arterna kommer samtliga att gynnas av habitatutformningen som sker i KY, med öppna marker som skapar en vegetations- och fuktgradient mellan dammen och buskmarkerna, samt att kantzonen mot åkerholmen kan med fördel få växa upp för att skapa en ytterligare gradient från buskmark till skogsmark.

Om skyddsåtgärderna tillämpas är bedömningen att risken för att förbud enligt artskyddsförordningen utlöses liten. Åtgärderna kommer säkerställa att KEF består och de lokala populationerna bibehåller eller återfår en långsiktig tillfredställande populationsnivå.

6. Bilaga 1 – Bruttolistan samtliga arter

Tabell 2 För respektive art framgår status som prioriterad fågelart, RL = Rödlistan 2020, FD = ingår i Fågeldirektivet Bilaga 1, -50% = har minskat med minst 50% nationellt sedan 1980 samt i vilka underlag arten rapporterats inom; AP = Artportalen, INV = Fågelinventeringen (Ensucon 2025). Färgmarkerade rader är de 33 prioriterade fågelarterna som behandlas i avsnitt 4.

Art	Status			Underlag	
	RL	FD	-50%	AP	INV
Backsvala	VU		x	o	o
Björktrast	NT			o	o
Blåmes				o	o
Bofink				o	o
Buskskvätta	NT			o	o
Domherre				o	
Dubbeltrast				o	
Entita	NT		x	o	
Fasan					o
Fiskmåså	NT			o	o
Fisktärna		x		o	
Gransångare				o	o
Grågås				o	
Grå flugsnappare					o
Gråkråka	NT				o
Grönfink	EN				o
Gråtrut	VU°			o	
Gräsand				o	
Gröngöling				o	o
Grönsiska			x	o	
Grönsångare	NT			o	o
Gärdsmyg				o	o
Göktyta			x	o	
Hornuggla	NT			o	
Hussvala	VU		x	o	o

Härmsångare					o
Hämpling			x	o	
Kaja					o
Kanadagås				o	o
Kattuggla				o	
Knipa				o	
Koltrast				o	o
Korp				o	o
Lövsångare				o	o
Mindre hackspett	NT		x	o	
Nötskrika				o	
Nötväcka				o	o
Ormvråk				o	
Pilfink				o	
Ringduva				o	o
Råka					o
Rödbena				o	
Rödhake				o	o
Rödstjärt				o	o
Rörhöna				o	
Silvertärna			x	o	
Skata				o	o
Smådopping	NT°			o	
Småtärna	NT		x	o	
Sothöna				o	
Sparvhök				o	
Spillkråka	NT		x	o	o
Stare	VU		x	o	
Steglits				o	
Stenknäck				o	

Stenskvätta				o	
Stjärtmes				o	o
Storskrake				o	
Strandskata	NT°		x	o	o
Större hackspett				o	
Svarthakad buskskvätta	VU°			o	
Svarthätta				o	o
Svartmes				o	o
Svartvit flugsnappare	NT			o	
Sånglärka			x	o	o
Sädesärla				o	o
Sävspurv	NT		x	o	
Talgoxe				o	o
Taltrast					o
Tofsmes				o	
Tofsvipa	VU			o	
Tornfalk				o	o
Tornseglare	EN		x	o	
Trädgårdssångare					o
Trädkrypare					o
Trädpiplärka				o	
Trädlärka		x			o
Turkduva			x	o	
Törnskata		x		o	
Blåhake		x		o	
Ängspiplärka				o	o
Ärtsångare	NT			o	

Referenser

- Bengtsson, K & Green, M. 2013. *Skånes fågelatlas*. SkOF, Vellinge.
- BirdLife Sverige. (u.å.). *Artvisa vägledningar – Skogen*. Tillgänglig på: <https://birdlife.se/fagelskydd/skogen/artskyddet-i-skogen/artvisa-vagledningar/> [Hämtad: 3 november 2025.]
- Eionet (2022). *Article 12 web tool – Species trends at Member State level*. <https://nature-art12.eionet.europa.eu/article12/report?period=3&country=SE> [Datum för åtkomst: 2022-11-10]
- Ensucon, O (2024). *Naturvärdesinventering Inför detaljplan, Skrea 5:4 med flera (Lyckan). Rapport november 2024*. Ensucon AB.
- Ensucon, O (2025). *Rapport fågelinventering inför detaljplan, Skrea 5:4, Falkenberg kommun*. Ensucon AB.
- EU (2009). *Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds*.
- Falkenbergs kommun (2025a). Illustrationskarta.
- Falkenbergs kommun (2025b). Planbeskrivning.
- Naturvårdsverket (2023). *Artskyddshandboken och vägledning om artskydd*. <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/arter-och-artskydd/artskyddshandboken-och-vagledning-om-artskydd>.
- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen (2022). *Ny vägledning – tolkning av förändringar i artskyddsförordningen – fridlysning fåglar i samband med skogsbruk*. Diariennr. Nv-04718-22. [Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens gemensamma tolkning av förändringarna i 4 § artskyddsförordningen om fridlysning av fåglar i samband med skogsbruk \(naturvardsverket.se\)](https://www.naturvardsverket.se/meddelanden/ny-vagledning-om-fridlysning-foglar-i-samband-med-skogsbruk)
- Ottosson, U., Wirdheim, A., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Liljebäck, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Ottwall, R., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2025) *Fåglarna i Sverige: antal och förekomst*. 2 utg. Mörbylånga: Avium förlag AB. ISBN 978-9153126799
- Petter Haldén (2024). *Fåglar i odlingslandskapet*. Jordbruksverket.
- Skogsstyrelsen (u.å.) *Vägledning och kunskapsstöd för artskydd*. Tillgänglig: <https://birdlife.se/fagelskydd/skogen/artskyddet-i-skogen/artvisa-vagledningar/> [Hämtad: 3 november 2025.]
- SLU ArtDatabanken (2020a). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala.
- SLU ArtDatabanken (2025). Utdrag av Artportalens rapporterade fågelobservationer [Utdrag gjort den: 2025-11-03].
- Statistiska centralbyrån SCB. (2025). *Jordbruksmark och skogsmark i hektar efter region, markanvändningsklass och år*. [Hämtad: den 13 november] Tillgänglig: [2025https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_MI_MI0803_MI0803A/MarkanvJbSkN/table/tableVie wLayout1/](https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_MI_MI0803_MI0803A/MarkanvJbSkN/table/tableVie wLayout1/)
- Svensson, L., Zetterström, D. & Mullarney, K. (2022). *Fågelguiden : Europas och Medelhavsområdets fåglar i fält*. 3:e uppl. Stockholm: Bonnier Fakta. ISBN 978-91-7887-228-2.
- Wirdheim, A. & Green, M. (2024). *Sveriges fåglar 2023*. BirdLife Sverige & Svensk fågeltaxering.